

**№13 жалпы билим берүү орто мектебинин
өнүктүрүү программасы
2019-2024-жж.**

Кызыл-Кыя ш. 2019-ж.

Мазмуну

1. Программанын паспорту
2. Маалымат барагы
3. Мектептин жетишкендиктери
4. Көйгөйгө багытталган талдоо
5. Программанын концепциясы
6. Программа долборунун мазмуну
7. Программаны ресурстук жактан камсыз кылуу
8. Программаны ишке ашырууну башкаруу
9. Программаны коомдук колдо көрсөтүү боюнча иш-чаралары
10. Программаны ишке ашыруусун контролдоо
11. Программаны ишке ашыруу графиги

1. Программанын паспорту

Программанын аталышы	Кызыл-Кыя шаарынын №13 жалпы билим берүү орто мектебинин өнүктүрүү программасы
Программаны иштеп чыгуу үчүн негиздер	«Билим берүү жөнүндө» Кыргыз Республикасынын мыйзамы, №13 жалпы орто билим берүү мектебинин уставы, «Мугалимдин статусу жөнүндө» Кыргыз Республикасынын мыйзамы, «Мамлекеттик тил жөнүндө» Кыргыз Республикасынын мыйзамы, 2020-жылга чейин Кыргыз Республикасынын билим берүүнү өнүктүрүү концепциясы. 2012-2014-жылдарга карата Кыргыз Республикасында билим берүүнү өнүктүрүү стратегиясы.
Программаны иштеп чыгуучулар	Директор – Эрматов А.К. Директордун орун басары – Женмуратова Г. Методикалык бирикменин төрагасы – Сайпидинова У.М. Директордун тарбия иштери боюнча орун басары – Шерали к. Ж. Кыргыз тили боюнча директордун орун басары – Сайпидинова У. Социальдык мугалим – Карабаева Р.
Программанын максаты	Инсандык калыптана турган жагымдуу шарттарды түзүү: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Билим берүү жана андан аркы кесиптик ишинде ийгиликтерге жетишүүгө багытталган ➤ Адамдар менен кызматташууга, башкаларга жардам берүүгө багытталган ➤ Натыйжалуу инсандар аралык өз ара аракеттенүүгө жөндөмдүү ➤ Жогорку жана туруктуу өзүн-өзү сыйлоого, жөндөмдүүлүктөрдү өнүктүрүүгө шайкеш келген реалдуу деңгээлдеги умтулууларга ээ болуу ➤ Үйрөнүүгө жана жөндөмдүүлүктөрүн өнүктүрүүгө жөндөмдүү ➤ Мүмкүнчүлүгү чектелген балдар менен иштөө системасын түзүү
Программанын максаттары	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Бардык окуучулар үчүн билим берүүнүн сапатын жана жеткиликтүүлүгүн жогорулатуу ➤ Окуучулардын толук кандуу жалпы орто билим алуусуна шарттарды камсыз кылуу жана андан ары жашоо жолун тандоого даярдоо ➤ Мектеп окуучуларынын ийгиликтүү социалдашуусу үчүн шарттарды түзүү ➤ Окуучулардын негизги компетенцияларын өнүктүрүү ➤ Маданият деңгээлин бийик калыпташына шарттарды түзүү, анын ичинен укуктук жана экономикалык ➤ Окуучулардын жана мугалимдердин мотивациясын жогорулатуу боюнча иштер ➤ Ата-энелерди мектептин окуу процессине активдүү катышуусуна шарттарды түзүү
Программаны ишке ашыруу мөөнөтү	2019-2024- жылы

Программалык иш-чаралардын негизги багыттары	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Окуучулардын жана мектеп мугалимдеринин контингентин көбөйтүү жана сактоо ➤ Билим берүү коомчулугунун мүчөлөрүн (окуучулар, мугалимдер, ата-энелер) көрсөтүлгөн кызматтардын сапаттарына канаттандыруу ➤ Мектеп окуучуларынын билим сапатынын жана окуу көрсөткүчтөрүнүн оң динамикасы ➤ Бүтүрүүчүлөрдүн мамлекеттик жыйынтыктоочу аттестациядан өтүшүнүн жыйынтыктарынын оң динамикасы ➤ Окуучулардын ар кандай багыттагы олимпиадаларга, конкурстарга, конференцияларга жана башка иш-чараларга катышуунун эффективдүүлүгүнүн оң динамикасы ➤ Окуучулардын жогорку билим деңгээли ➤ Материалдык-техникалык базаны сактоо жана өнүктүрүү
Күтүлгөн жыйынтыктар	<ol style="list-style-type: none"> 1. Билим берүүнүн жеткиликтүүлүгүн жана сапаттык принциптерин ишке ашыруу аркылуу билим берүү процессинин бардык катышуучуларынын кызыкчылыктарын жана муктаждыктарын канааттандырууга мүмкүндүк берүүчү маалыматтык билим берүү борборун түзүү. 2. Мугалимдердин кесиптик компетенттүүлүгүн жогорулатуу, анын ичинде метасубъект технологияларын өздөштүрүү.
Ишке ашырууну контролдо	Программанын аткарылышы жана туураланышы мектеп администрациясы жана педагогикалык кеңешмеси тарабынын жүзөгө ашырылат

2. №13 жалпы билим берүү орто мектеби жөнүндө маалымат

Мектептин жалпы мүнөздөмөсү

Билим берүү уюмунун толук аталышы: *№13 жалпы билим берүү орто мектеби*

Жетекчи: *Эрматов Алмаз Кудайбердиевич*

Дареги: *Асаналиева көчөсү 25*

Телефон: *03657 5-04-70*

Билим берүү мекемесинин уставы, катталган күнү, каттоо номери (уставдын көчүрмөсүн тиркеңиз): *ГПЮ 0039605 23.11.1995*

Окутуу тили: *кош тилдүү*

Түзүлгөн жылы: *2019-жыл*

Имараттын түрү (типтүү, типтүү эмес): *типтүү*

Долбоордун кубаттуулугу: *600*

Жылытуу түрү: *борбордук*

№13 жалпы билим берүү орто мектеби окуу процессин жалпы башталгыч, жалпы негизги жана жалпы орто билим берүүнүн негизги билим берүү программаларынын деңгээлине ылайык жүргүзөт. Мектепте китепкана, ашкана, актовый зал, медициналык кабинет, социалдык кызматтын кабинети бар.

Мектепте 405 окуучу бар, алар эки сменада окушат. 16 комплект класс бар. Биринчи класска кабыл алуу конкурссуз жүргүзүлөт. «Наристе» программасы боюнча балдарды мектепке чейинки даярдоо боюнча класстары ачык. (480 саат)

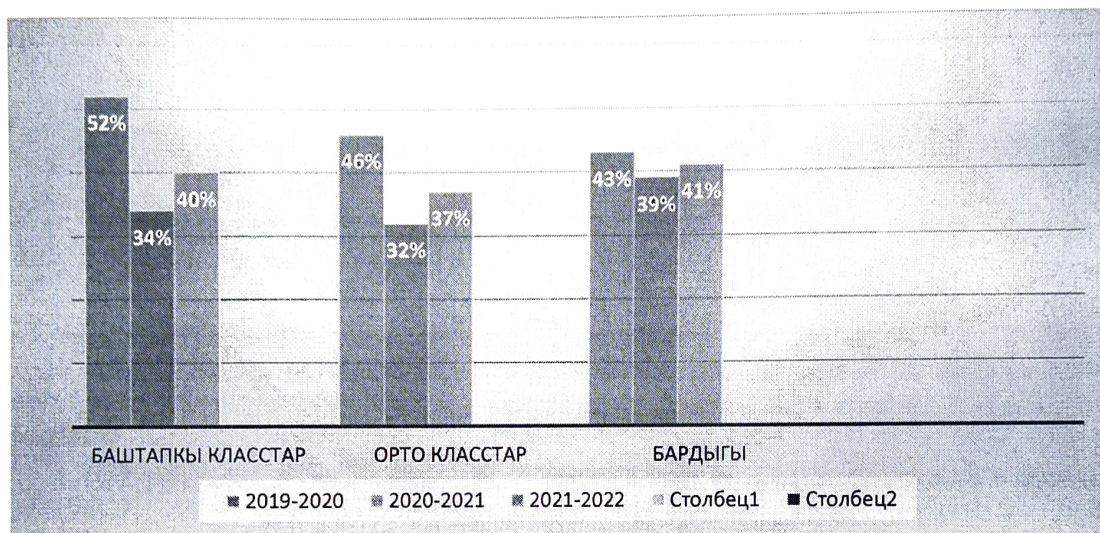
Мектеп 3 баскычтан турат: башталгыч мектеп (1-4-класстар), негизги (5-9-класстар), орто (10-11-класстар). Параллель 1-4-класстар, 5-9-класстар, 10-11-класстар беш күндөк режимде иштейт. Класстарды подгруппаларга бөлүү кыргыз тили, орус тили, чет тили, информатика жана технология сабактарында жүргүзүлөт. Сабактар саат 8:30 да башталат. Сабактын узактыгы 45 мүнөт. Смена учурунда иш чаралар жекече консультациялар аркылуу жүргүзүлөт, ийримдердин, секциялардын, жалпы мектептин чыгармачылык иштери жана класстык иштер.

1. Окуу процессинин жыйынтыктарынын мүнөздөмөсү

Төмөндөгү таблицادا көрсөтүлгөндөй, башталгыч класстарда билим сапаты 52% чейин жогорулап, 2020-2021- жылы 6% төмөндөдү, негизги класстарда 4% төмөндөдү, ал эми орто класстарында билим сапаты туруктуу болгон.

№13 жалпы билим берүү орто мектебинин билим сапатын көзөмөлдөө

Жыл	Баштапкы класстар	Орто класстар	Бардыгы
2019-2020	52%	34%	40%
2020-2021	46%	32%	37%
2021-2022	43%	39%	41%

9-класстын бүтүрүчүлөрү тууралуу маалымат

Жылы	Бардыгы	Күбөлүк алгандар	Артыкчылык күбөлүк менен	Справка менен	Экинчи жылга калгандар
2019-2020	31	31	0	0	0
2020-2021	27	27	0	0	0

Мониторинг

Таблицага карап акыркы эки жылда мептеп экинчи жылга калган окуучулар жок иштеп жатат деген таянак чыгарууга мүмкүндүк берет, бардык 9-класстын бүтүрүүчүлөрү жалпы билим алгандыгы жөнүндө күбөлүк алышты, бул дагы бир жолу №13 жалпы билим берүү орто мектебинин билим сапатын тастыктайт.

Окуучуларды кеңири камтыган кружоктор бар: дене-тарбия сабагы боюнча – волейбол, шахмат, тогуз-коргоол. Предметтер боюнча – математика, чебер колдор, музыка.

Мектепте ден соолук сактоочу технологиялар активдүү түрдө киргизилип жатат, медицина кызматкерлери менен бирге ата-энелер жана окуучулар арасында профилактикалык иштер жүргүзүлүүдө. Окуучулар аракеттикке жана тамеки чегүүгө каршы «Биз сергек жашоо үчүн», «Балдар балдар үчүн» - жетимдерге аз камсыз болгондорго жардам берүү, «Биз жол коопсуздугу үчүн» жана башка акцияларга катышууда. Жаракат алуулардын азайышы, окуучулардын ооруга чалдыгуу деңгээли төмөндөшү байкалууда. Эң маанилүү багыт – бул баланын укуктарын коргоо боюнча иштер: окуучуларга керектүү юридикалык, консультативдик, социалдык-педагогикалык жана психологиялык жардам көрсөтүлөт. Мектеп өспүрүмдөр менен иштөө бөлүмү, өспүрүмдөр менен иштөө комиссиясы. Кылмыштуулукту алдын алуу күндөрү, профилактикалык кеңештин жыйындары ай сайын өткөрүлүп турат. Иштин жыйынтыгы боюнча мектеп окуучуларынын арасында укук бузуулардын саны азайды деп эсептесе болот.

2. Педагогикалык коллективдин мүнөздөмөсү

Баардыгы мектепте 23 мугалим эмгектенет. Бүгүнкү күндө мектепте дээрлик бардык мугалимдер жогорку билимдүү. Мугалимдердин негизги бөлүгү 15 жылдан ашык тажрыйбага ээ, ал эми мектеп жыл сайын жаңы жаш мугалимдер кабыл алат.

Педагогикалык кадрлардын сандык жана сапаттык курамы

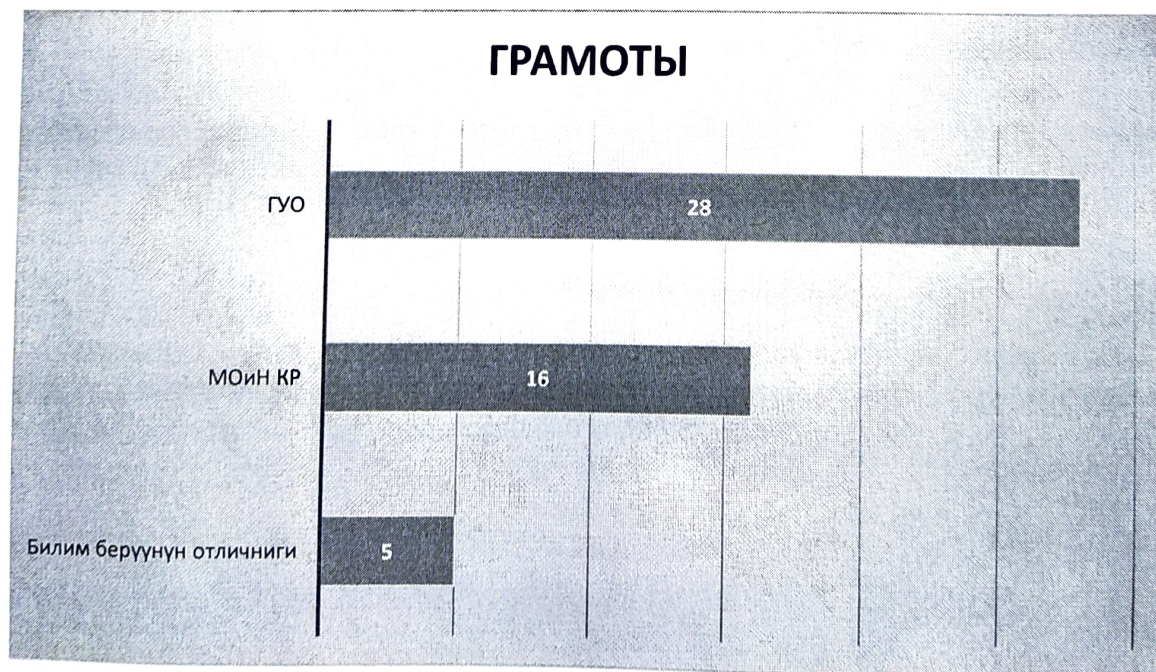
Аты	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Мугалимдердин саны	27	31	34	42
<u>Билими:</u> - жогору	22	26	28 5	29 9

- орто специалдык	5	5	-	-
- жалпы орто	-	-	3	4
- бакалавр даражасы менен	-	-		
- магистр даражасы менен	-	-		
Анын ичинен:				
- эркектер	3	3	4	4
- аялдар	24	28	28	38
Анын ичинен ашы боюнча:				
- 5 жылга чейин	15	16	12	15
- 5 жылдан 10 жылга чейин	4	7	8	10
- 10 жылдан 15 жылга чейин	6	4	2	4
- 15 жылдан өйдө	2	4	5	13
- пенсиядагы мугалимдер	3	3	13	-
- 3 жылга чейин	-	-		-
Улуту боюнча:				
- кыргыздар	27	31	33	38
- орустар				1
- жана башкалар			1	2
Ушул жылы келген жаш мугалимдер	6	6	8	6

№13 жалпы билим берүү орто мектебинин мугалимдер жамаатынын сыйлыктары

«Билим берүүнүн отличниги» наамы	МО грамотасы	ГУО Грамотасы
5	16	28

Мониторинг

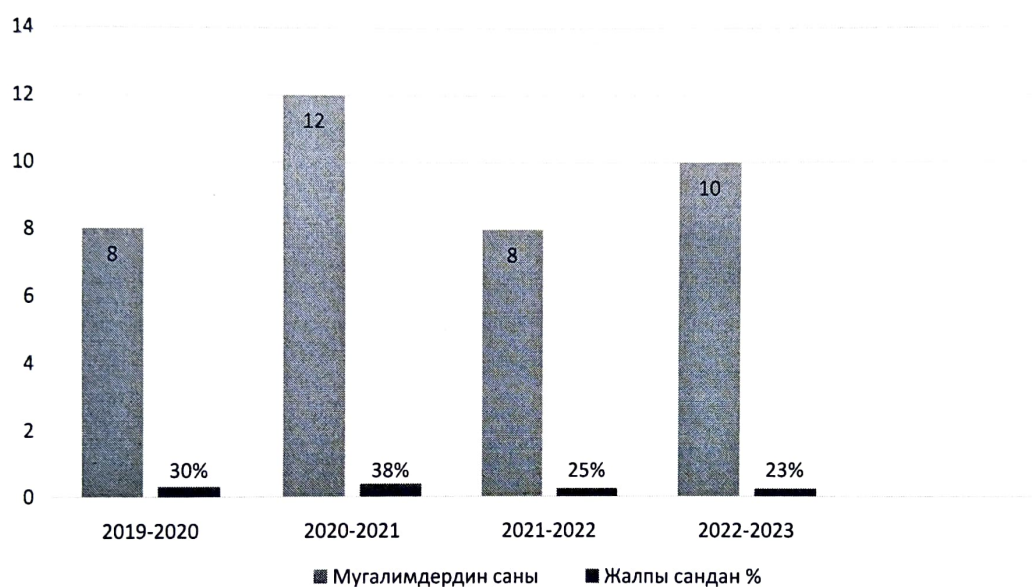

КАОнун базасындагы курстар аркылуу мектеп мугалимдери такай квалификациясын жогорулатып турушат.

Акыркы үч жыл ичиндеги квалификацияны жогорулатуу курстарынын санынын өсүү динамикасы

Жылы	Мугалимдердин саны	Жалпы сандан %
2019-2020	8	30%
2020-2021	12	38%
2021-2022	8	25%
2022-2023	10	23%

Мониторинг

Мектеп толук кадрлар менен камсыздалган, бош орундар жок. Мектепте мектептин методикалык кеңеши жана төмөнкү методикалык бирикмелер бар: орус тили жана адабияты мугалимдери; кыргыз тили жана адабияты мугалимдери; башталгыч класстар мугалимдери; эстетикалык цикл мугалимдери.

3. Коомдун мүнөздөмөсү

Коомдун мүнөздөмөсү боюнча мектеп түзүлгөн кезден баштап шаардын жана райондун көптөгөн уюмдары жана ишканалары менен өз ара аракеттенүү системасын түзүп, ал окуу-тарбия берүү процессин бай кармоого мүмкүндүк берет.

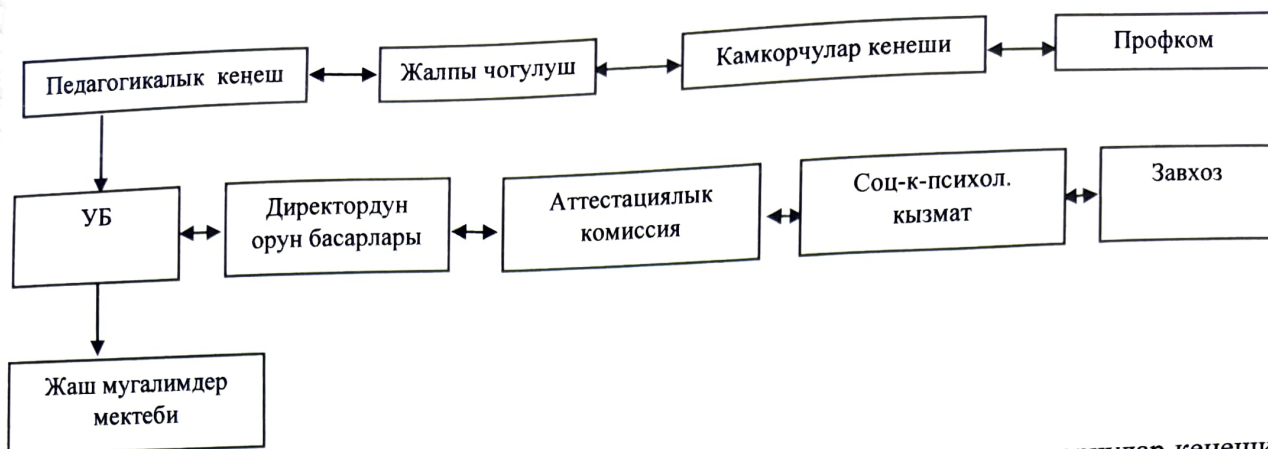
4. Мектепти башкаруу өзгөчөлүктөрү

Мектептин стратегиялык башкаруусу коллективдин жалпы чогулушу тарабынан жүзөгө ашырылат. Административдик башкарууну директор жана анын орун басарлары жүзөгө ашырат.

Мектеп структурасы

Мектепти башкаруу системасы

Мектеп директорунун негизги функциясы – педагогикалык кеңеш, камкорчулар кеңеши, методикалык кеңеш, жалпы жыйын, мектеп парламенти аркылуу окуу процессинин бардык катышуучуларынын аракеттерин координациялоо.

Директордун орун басарлары биринчи кезекте окуу процессин ыкчам башкарууну ишке ашырышат. Андан тышкары мотивациялык, аналитикалык маалыматтылык, пландоо жана прогноздук, уюштуруучулук жана аткаруучулук, көзөмөлдөө жана жөнгө салуу, баалоо жана аткаруу функцияларын аткарышат.

3. Мектептин жетишкендиктери

Билим берүү мекемесинин ишмердүүлүгүн талдоо өнүктүрүү программасын ишке ашыруу үчүн негиз боло турган бир катар жетишкендиктерди аныктоого мүмкүндүк берди. №13 мектептин окуучулары райондо жана шаарда өткөрүлгөн олимпиадаларга жана ар кандай конкурстарга дайыма активдүү катышып келишет. Мисалы алсак шаардык жана республикалык олимпиадалар; интеллектуалдык «Акылмандар» конкурсу; «Биз 21 кылымдын интеллектуалдарыбыз» конкурсу; «Жаш талантар» сынагы; «Балдар ааламы», «Акыл Таймаш» Айтуучулардын таймашы; волейбол, баскетбол боюнча мектеп окуучулары үчүн шаардык спартакиада; «Эр-Жигит», «Полициянын жаш досу» конкурсу.

Мындай иш-чараларга катышуу жана жеңиштер мектептин билим сапатын жакшы экендигин күбөлөндүрөт. Балдардын чыгармачылык потенциалы көйгөйлүү кырдаалдарды колдонуу, ийгиликтүү кырдаалды түзүү аркылуу өнүгөт, бул окуучулардын тарбиялык иштерге позитивдүү мамилесин өнүктүрүүгө жардам берет жана жалпысынан алардын мотивациясын жогорулатат.

Мектеп ийгилитүү инсанды тарбиялоо жана мектеп окуучуларынын лидерлик сапаттарын өнүктүрүүгө жардам берген өзүн-өзү башкаруу системасын – Мектеп парламентин түзгөн. Окуудагы, спорттогу жетишкендиктерге умтулуу, мектеп жашындагы чыгармачылык ишмердүүлүктүн ар кандай түрлөрү инсандын кийинки жашоодогу жана адам ишмердүүлүндөгү жетишкендиктерге болгон көңүлүн калыптандыруу үчүн жакшы негиз болуп бере алат.

Мектеп жамааты окуучулардын ийгилигине болгон муктаждыкты билим берүү иш-чаралары менен гана байланыштырбайт. Окуудагы, спорттогу жетишкендиктерге умтулуу, мектеп жашындагы чыгармачылык ишмердүүлүктүн ар кандай түрлөрү инсандын келечектеги жашоосундагы жана ишмердүүлүндөгү жетишкендиктерге карай багытын калыптандыруу үчүн жакшы негиз болуп бере алат.

4. №13 мектептин көйгөйгө багытталган талдоосу

Белгилүү болгондой, ар кандай өзгөрүүнүн мааниси – бул учурдагыдан кыйла айырмаланган жаңы натыйжаны алуу. Бул үчүн ички жана тышкы чөйрөнү анализдөө учурунда алынган жыйынтыктарды пландаштырылган өзгөрүүлөрдөн кийин биз каалаган жыйынтыктар менен салыштыруу зарыл. Мындай салыштыруунун жүрүшүндө көйгөйлөр деп аталган реалдуу менен күтүлгөндүн ортосундагы ажырымдар ондолот. Дал ушул көйгөйдү анализдөө мектепке мүмкүн болгон жана каалаган кырдаалдын ортосундагы карама-каршылыктарды аныктоого, мектептин өнүгүүсүнүн приоритеттүү багыттарын аныктоого мүмкүндүк берет. Мектептин иштерин анализдөө көрсөткөндөй № 13 жалпы билим берүү орто мектебинин окуу процессине терс таасирин тийгизүүчү бир катар факторлор бар.

1. Мектептин күчтүү жана алсыз жактары

Баалоо параметрлери	Күчтүү жактары	Алсыз жактары
1. Жетекчилик	<ul style="list-style-type: none"> • Директор масштабдуу өзгөрүүлөрдү баштай алат • Топтук иштерди үзгүлтүксүз жакшыртуу • Коллектив дайыма туруктуу сый мамиледе • Мектептин жумуштарын пландаштыруу • Администрациянын командада иштөө жөндөмдүүлүгү • Мугалимдин ишиндеги, методикалык бирикменин, методикалык кеңештин, мугалимдер кеңешинин ырааттуулугу • Ар кандай ич-чараларды баалоода ар кандай критерийлер коюлган 	Туруктуу көзөмөл керек
2. Персоналды башкаруу	<ul style="list-style-type: none"> • Жаш адистердин агымы • Мугалимдердин квалификациясын жогорулатуу системасы • Мугалимдердин туруктуу коллективи • Кызматкерлерди сыйлоонун ар кандай жолдору колдонулат 	
3. Кызыктар тараптар менен кызматташуу	<ul style="list-style-type: none"> • Мектеп ар кандай топтор менен кызматташат: педагогикалык кеңеш, методикалык бирикмелер, администрация мүчөлөрү 	Педагогикалык топтордун өз алдынча аракеттенүүсүнүн жетишсиздиги; өз ара аракеттенүүнү административдүү уюштуруу
4. Окуу- тарбия процесси	<ul style="list-style-type: none"> • Педагогикалык жамааттын функционалдык милдеттерин 	Окуу-тарбия иштеринин жыйынтыктары:

	<p>аткарууда мобилдүүлүк жана чыгармачылык</p> <ul style="list-style-type: none"> • Окуучулардын жарандык активдүүлүгүн жана аң-сезимин өнүктүрүүгө көмөктөш болгон уюштуруучулук жана педагогикалык шаттарды оптималдаштыруу • Окуучулар тарабынан билим берүү натыйжаларына жетишүү, алынган жыйынтыктардын диапазонун кеңейтүү жаатындагы артыкчылыктар 	<p>мамлекеттик стандарттын талаптарына жооп бербеген окуучулар бар. Ата-эненин мотивациясынын жоктугу. Окуучулардын өз алдынча иштерин уюштурууда маалыматтык технологиялардын жетишсиздиги (үй тапшырмасын кошкондо). Жакшы тажрыйбалардын жетишсиздиги</p>
--	--	--

2. Мектептин ички тобокелдиктери жана мүмкүнчүлүктөрү

Ички тобокелдиктер	Мүмкүнчүлүктөр
<p>Мугалимдердин компетентүүлүгүнүн жетизсиздиги, айрыкча баштапкы этапта.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Активдүү жашоо позициясы жана кесипкөйлүктү жогорулатуу үчүн мотивациясы бар мугалимдердин ишине кошулуу. • Тема боюнча иштөөнүн ыкмаларын, технологияларын жана өндүрүмдүү практикасын иштеп чыгуу боюнча усулдук тренингдерди жана проблемалуу семинарларды даярдоо жана өткөрүү учурунда алар менен кызматташуу. • Мотивациянын ар кандай түрлөрүн колдонуу.
<p>1. Билим берүү процессинин салттуу алкагы менен сунушталган программанын ортосундагы карама-каршылык. 2. Кесиптик ишмердүүлүккө даярдануу убактысын көбөйтүү. 3. Окуу-методикалык адабияттарды иштеп чыгуу жана алуу, чыгармачыл топтордо иштөө үчүн убакыт бөлүштүрүү.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Жаңы иш менен алектенүүгө түрткү берүү. • Мугалимдин катышуусу тиешелүү административдик чечимдер менен жөнгө салынышы керек: жергиликтүү акт жана мугалимдин иш жүгүнөконсультация убактысын киргизүү. • Программаны ишке ашыруу максатында жумуштарды жана билим берүү программаларын тууралоо үчүн илимий-методикалык колдоо.
<p>Мектеп ичиндеги баарлашуунун стилин өзгөртүү зарылдыгы аркылуу, окуучулардын чыгармачыл топторго кошулуу мотивациясын калыптандыруу.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Мугалимдердин, окуучулардын, администрациянын, ата-энелердин кызматташуу стратегиясын консенсус менен кабыл алуу үчүн шарттарды түзүү. Мындай байланыш гуманисттик баалуулуктарды кабыл алууну болжолдойт: ар бир адамдын ийгилигине багыттоо, ишеним, ачык жана чынчыл мамиле. • Өз ара аракеттенүүнүн түрдүү формаларын илимий - методикалык жактан камсыздоо.
<p>Класстан тышкаркы иштердин салттуу формалары менен инновациялардын ортосундагы конфликт.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Билим берүү мекемелеринин бүткүл билим берүү чөйрөсүнүн трансформациялоо, ар бир окуучу үчүн ийгиликтүү билимдин ордун түзүүгө багытталган (мотивацияланган интеллектуалдык,

чыгармачыл жана изилдөө ишмердүүлүгү)

- Билим берүүнүн дифференциациясын жүзөгө ашыруу жана жекече билим берүү маршруттарын куруу.
- Мотивацияланган окуучуларга өз жетишкендиктерин мектептен тышкары көрсөтүүгө мүмкүнчүлүк берүү.

3.Жыйынтык

Ички факторлор.

Күчтүү жактары:	Негизги өнүгүү тобокелдиктери менен баланышкан:	Чечүү жолдору:
<ul style="list-style-type: none"> • Жогорку квалификациялуу жана тажрыйбалуу мугалимдердин жакшы координацияланган командасы. • Маалымат ресурстарын колдонуу. • Билим берүү мекемелерин башкаруу системасы мугалимдерге дайыма чыгармачылык издөөгө, чыгармачыл топтордун болушуна шарт түзөт. • Жакынкы билим берүү уюмдары менен кызматташуу. 	<ul style="list-style-type: none"> • Эскирген материалдык-техникалык базасы менен. • Каржылык колдоонун жоктугу менен. • Компетентүүлүк моделине тез өтүү менен педагогикалык курамдын бир бөлүгүндө психологиялык стрессти жаратышы мүмкүн. 	<ul style="list-style-type: none"> • Компьютердик техниканы алмаштыруу жана интерактивдүү технологияны сатып алуу, окуу процессин активдүү маалыматташтыруу. • Мектептеги билим берүүнүн мазмунун жаңыртуу үчүн педагогикалык идеяларды издөө; инновациялык активдүү технологиялардын жана автордук иштеп чыгуулардын санынын көбөйүшү жана аларды окуу процессине киргизүү. • Кадрларды өнүктүрүү.

Тышкы факторлор

Күчтүү жактары:	Негизги өнүгүү тобокелдиктери менен баланышкан:	Чечүү жолдору:
<ul style="list-style-type: none"> • Коомдун сергек жашоого карай бурулушу. • Мугалимдик кесиптин кадыр – баркын жогорулатуу. • Жакынкы билим берүү уюмдары менен кызматташуу. 	<ul style="list-style-type: none"> • Мугалимдердин, балдардын жана ата-энелердин убакыты жетишпегендиги. • Эмгек сыйымдуулугунун жогорулашы, конфликттүү, адекваттуу жана объективдүү куралдардын жоктугу менен. 	<ul style="list-style-type: none"> • Бирдиктүү билим берүү чөйрөсүндө ата-энелердин билим берүү мекемелеринен четтөөсүн жана мугалимдер менен ата-энелердин активдүү жана компетенттүү өз ара аракеттенүүсүн жеңүү үчүн социалдык-педагогикалык шарттарды түзүү. • МА деңгээлиндеги жетишкендиктерге стимул берүү системасын түзүү жана баалоо инструменттерин иштеп чыгуу. • Окуу процессинин бардык катышуучуларынын арасында ачык маалыматты түзүү.

5. Программанын концепциясы

Бүгүнкү күндө коом жана мугалимдер таланттуу балдарды окутуу жана тарбиялоо менен алек болуп, «тобокелге кабылган балдар» деп аталган балдар менен иштөө үчүн көп эсе күч-аракет талап кылынарын унутуп коюшат. Буларга ар кандай себептерден улам окуусы кыйын болгон окуучулар да кирет. Бул жагынан алганда, балдарды (жөнөкөй жана таланттуу, тобокелге кабылган балдар) жекече мамиленин негизинде, ар кандай каражаттарды колдонуп жана топтоону үйрөтүү пайдалуу көрүнөт.

Концепциянын ишке ашуусу

Өнүгүү программасынын концепциясын иштеп чыгуу зарылдыгы жалпы жолунан билим берүү системасына жаңы мамилени аныктоочу мддеттерди мугалимдер жамаатынын түшүнүүсүнүн натыйжасында пайда болгон. Окуу процессине болгон көз карашты өзгөртүү, сабакта фронталдык иштин түрлөрү басымдуулук кылып, ошол эле учурда сактоо менен белгилүү бир орточо окуучуну окутууга багытталган салттуу методдордон баш тартууга аракет кылуу керек экени түшүнүктүү болду. Ата-мекендик мектеп билим берүү системасынын бардык жетишкендиктери. Ар бир окуучунун жөндөмдүүлүгүн, мүмкүнчүлүктөрүн, ийкемдүүлүгүн эске алуу менен өнүгүүсүнө шарт түзүүгө жардам бере турган окуучуларга багытталган технологияларды колдонууга аракет кылуу керек экени ачык эле. Ошол эле учурда жоопторго караганда көбүрөөк суроолор пайда болду. Мына ошондуктан ар тараптуу ойлонулган концепцияны иштеп чыгуу зарылдыгы пайда болду, анын борбордук бөлүгү жаңы мектептин, өнүгүү жолунда бараткан мектептин жана бүтүрүүчүнүн моделинин моделин иштеп чыгуу болду.

Мектептин өнүгүшүнүн негизги концептуалдык жоболору

Концепция биздин мектептин конкреттүү шарттарында эң өндүрүмдүү инновациялык технологияларды ишке ашыруунун негизинде педагогикалык процесстин эффективдүүлүгүн жогорулатуунун билим берүү системасынын өнүгүү тенденцияларына негизделген.

Мектептин концепциясы анын ишмердүүлүгүнүн реалдуу жана потенциалдуу катышуучулары көргөн мекеменин идеалдуу моделин чагылдырат.

Техниканын жана технологиянын, эмгекти уюштуруунун жаңылануу темпинде, улуу муундун маданиятын мурастоого жөндөмдүү, функционалдык даярдыкка ээ болгон, бирок чыгармачыл, конструктивдүү жаңы типтеги адистерди даярдоо зарыл. Билим берүү коомдун алдында турган келечектүү милдеттерге, социалдык-маданий салттарды өнүктүрүүгө жана байытууга багытталууга тийиш.

Жаңы мектептин негизги идеясы – өткөөл мезгил

аркылуу өнүгүү идеясы:

- Мектепти башкаруудан баштап, өзүңүздүн билим берүү программаңызды түзүүгө чейин.
- Берилген билим берүү жыйынтыктарынан – чыны билим берүү кырдаалын талдоого чейин.
- Административдик башкаруудан мамлекеттик башкарууга чейин.
- Ведомство аралык баалоодон баштап көз карандысыз экспертизага чейин.
- Ата-энелерге болгон эскертүүдөн – педагогикалык шериктештикке чейин.
- Кошумча жоопкерчилик менен корголгон башкаруудан келечектин жоопкерчиликти башкаруусуна чейин.

№13 жалпы билим берүү орто мектебинин модели.

Өнүктүрүү программасы аны ишке ашыруунун натыйжасында мектептин билим берүү системасы төмөнкүдөй өзгөчөлүктөргө ээ болот деп болжолдойт:

- ✓ *Мектеп окуучуларга көз карандысыз аттестациялык бланктар аркылуу ырасталган экинчи муундагы мамлекеттик стандарттардын талаптарына жооп берген сапаттуу билим берет.*
- ✓ *Мектептин бүтүрүүчүлөрү жогорку жана орто билим берүү системасында атаандаштыкка жөндөмдүү болушат.*
- ✓ *Мезгилдин талабына шайкеш келген маданий жана моралдык багыттагы билим берүү системасы бар.*
- ✓ *Мектептин иши окуучулардын ден соолугуна зыян келтирбейт, анда алар өзүн коопсуз сезишет жана тышкы чөйрөнүн терс таасиринен корголот.*
- ✓ *Мектепте жогорку кесипкөй чыгармачыл мугалимдер коллективте иштейт.*
- ✓ *Мектеп мугалимдери өз практикасында окутуунун заманбап технологияларын колдонушат.*
- ✓ *Мектепте анын ийгиликтүү иштешин гана эмес, анын өнүгүшүн камсыз кылган эффективдүү башкаруу системасы бар, мамлекеттик жана коомдук мектептерди башкаруу механизмдери колдонулат.*
- ✓ *Мектептин заманбап материалдык-техникалык базасы, мейкиндик-прдметтик чөйрөсү бар, пландарын ишке ашыруу үчүн зарыл болгон ресурстары бар.*
- ✓ *Мектеп маданий, спорт жана илимий уюмдар менен кеңири өнөктөштүккө ээ.*
- ✓ *Мектеп керектөөчүлөр тарабына талап кылынат жана билим берүү кызматтар рыногунда анын лидерлигин камсыз кылган кызматтарына канааттанат.*

Концепциянын негизги принциптери

Концепция мектептин билим берүү ишин жакшыртуунун бардык аспектилерин камтыйт:

- окуу-тарбиялык;
- окуу-методикалык;
- эксперименталдык;
- уюштуруучулук-башкаруучулук.

Концепция билим берүүнүн бардык баскычтарындагы педагогикалык процесстин жана үзгүлтүксүздүгүн чагылдырат, окуучулардын жалпы билимин жана кесиптик даярдыгын шайкеш келтирүүгө багытталган, кесиптик багыт берүү ишин өркүндөтүү үчүн негиз түзөт жана мектеп бүтүрүүчүлөрүнүн кийинчирээк белгилүү бир адистикке, атайын жогорку окуу жайларынын иштөө шарттарына ылайыкташуусу.

Концепция окуучуларды келечектеги жашоого даярдаган окуу процессинин толук кандуу предмети. Ал келечектеги жашоого даярдангандан тышкары, ошол микро коомдо жашап жатышат, ал биздин мектеп болуп эсептелинет. Ошондуктан, педагогикалык жамааттын негизги милдетти – окуу процессинин өзүн жакшыртуу гана эмес, биринчи кезекте, анын тарбиялануучуларынын жашоосун деталдуу түрдө уюштуруу.

Концепция билим берүү жана тарбиялоо муктаждыктарын, мотивдерин жана кызыкчылыктарын, ар бир окуучунун жөндөмдүүлүгүн, мугалимдердин педагогикалык ишмердүүлүгүнүн мазмунун жана мүнөзүн алдын ала аныктоого тийиш болгондо, билим

берүү жана тарбиялоо ишинин бүт системасына мындай мамилени алдын ала аныктайт. Бул учурдагы стандарттарга ылайык окуу планынын инварианттык (бардык окуучулар үчүн милдеттүү) бөлүгү менен бирге билим берүү ишмердүүлүгүн дифференциациялоо, билим берүүнүн максаттарын, мазмунун, методдорун, каражаттарын жана уюштуруу формаларын таанып-билүү муктаждыктарына ылайыкташтыруу маселелерин билдирет жана окуучулардын мүмкүнчүлүктөрүн күн сайын карап туруш керек.

Концепция мектептин жетекчилиги мектептин тиешелүү бөлүмдөрүнүн реалдуу муктаждыктарын чагылдырышы керектигинен келип чыгат: предметтик бирикмелер, ата-энелер комитеттери, мектептин мамлекеттик бийлик органдары ж.б. Ошондуктан башкаруу чечимдери бул бөлүмдөрдүн ишмердүүлүгүнө үзгүлтүксүз мониторинг жүргүзүүнүн, күнүмдүк жана келечектеги милдеттерди чечүүдө алардын көз карандысыздыгын таануунун жыйынтыктарына негизделиши керек; бул мектепти башкарууну демократиялаштыруу идеясынын ишке ашуусу.

Концепция өнүгүү жолунда мектептин ишинин өзгөчөлүгүн чагылдырат; ушуга байланыштуу, ал окуучулардын билим сапатын жогорулатуунун артыкчылыктан багыттары боюнча мектепте изилдөө, методикалык жана эксперименталдык иштерди системалуу түрдө ишке ашыруу үчүн иштелип чыккан.

Мектептин ишин жакшыртуу анын бардык бөлүмдөрүнүн ишинин абалын системалуу түрдө изилдөөнүн негизинде мүмкүн болот. Мындай изилдөө мониторинг мүнөзүндө болушу керек. Бул педагогикалык процесстин абалынын реалдуу көрүнүшүн, мектептин бардык структураларынын ишиндеги жетишкендиктерди көрүүгө жана баалоого мүмкүндүк берет.

Концепциянын компоненттер системасы

Билим берүү мекемеси катары мектеп - бул педагогикалык система, анын эффективдүүлүгү бул системаны түзгөн бардык компоненттердин жарактуулугуна көз каранды:

- билим берүү жана тарбиялоо ишинин максаттары
- окуучуларды окутуунун, тарбиялоонун жана өнүктүрүүнүн мазмуну
- мугалимдин окутуу (тарбиялоо, өнүктүрүү) иш аракеттери
- билим берүү максаттарына жетүү үчүн колдонулган каражаттар
- окуучулардын активдүү жашоосунун компоненттери катары таанып билүү, тарбиялоо өнүктүрүү ишмердүүлүгүнө тартуунун уюштуруу формалары.

Белгиленген педагогикалык системанын бардык компоненттери бири-бири менен байланышкан. Демек, тутумдун натыйжалуулугуна тутумга кирген бардык компоненттер оптималдуу болгондо гана жетишүүгө болот.

Бүтүн бүтүрүүчү моделин түзүү

Биз айтып кеткендей бүтүрүүчүнүн бүтүн модели жөнүндө эмес, албетте, бул бир мектептин мугалимдеринин командасынын күчү эмес, бирок бүтүрүүчүнүн инсандык сапаттарынын негизинен деңгээлине байланыштуу анын маданий, интеллектуалдык жана моралдык өнүгүүсү жөнүндө.

Эгерде биз моделдин үлгү, стандарт катары кабыл алынган түшүнүгүнө таянсак, анда биз үчүн бул мектептин белгилүү бир бүтүрүүчүнүн стандарты экенин моюга алуу керек. Бул гепотетикалык бүтүрүүчү, бир жагынан, жаңы экономикалык шарттарда өнүгүп жаткан коомдун муктаждыктарын канааттандырган, экинчи жагынан, өз алдынча жашоого жөндөмдүү айрым жеке сапаттарга ээ болууга тийиш. Мектеп бүтүрүүчүлөрү

биздин өлкөнүн жогорку окуу жайын бүтүрүүгө даяр болушу керек. Бул биздин келечектеги интеллигенциябыз.

Кимге жана кантип даярданып жатканыбызды так айтышыбыз табигый нерсе. Биринчиден, адамдын кандай типологиялык касиеттери бар экенин түшүнүшүбүз керек (теориялык жактан). Андан кийин, мектеп бүтүрүүчүсү окуучуларга иштелип чыккан талаптарга ылайык билим берүү үчүнкандай сапаттарга ээ болушу керектигин жана акырында мектепте кандай сапаттарды жаратуу керектигин аныктоо маанилүү. Эгерде мектеп бүтүрүүчүнүн жалпы моделин эске алсак, анда бул талаптар ар бир окуу жылынын бүтүрүүчүсү үчүн түзүлүшү мүмкүн. Албетте, модель абстракция экенин түшүнүү керек, бул конкреттүү окуучу эмес. Бирок, белгилүү бир моделди, стандартты эске алуу менен, биз бул стандартка мүмкүн болушунча жакыныраак болууга аракет кылып, билим берүү процессин сабаттуу кура алабыз. Бул ориентир. Буга ылайык, мектептин мугалимдер жамаатынын ишмердүүлүгүнүн эффективдүүлүгү белгилүү шарттарда бул моделге жакындатуу даражасы менен аныкталат.

Окуучулардын прогноздук моделинин курулушу жалпы билим берүүчү күнүмдүк окутуу жана тарбиялоо иш-чараларында бардык деңгээлдерде (вертикалдуу) жана бардык профилдик багыттар боюнча ишке ашырууну көздөгөн педагогикалык системанын бардык компоненттерин илимий негиздөөнүн зарыл этабы болуп саналат (горизонталдуу) окуучуларды окутуунун, тарбиялоонун жана өнүктүрүүнүн.

№13 жалпы билим берүү орто мектебинин окуучусунун модели

№13 жалпы билим берүү орто мектебинде «окуучу» деген түшүнүк төмөнкү өзгөчөлүктөрдү камтыйт:

- мектеп сунуштаган билим берүү программаларын өздөштүрүү жөндөмү, башкача айтканда педагогика илим катары өзүнүн өнүгүшүнүн ушул баскычында балдарга берүүгө даяр – бул бүт класс үчүн;
- билимиңизди, жөндөмүңүздү жана жөндөмүңүздү көрсөтө билүү (түшүнүүңүздү билүү, түшүнүү жана түшүндүрө билүү бир эле нерсе эмес);
- алынган жашоодо колдонуу жөндөмү абдан маанилүү: мектептин дубалында гана калган билим эч кимге кереги эмес;
- өнүгүүнүн оң динамикасы – биз окуучубуздун өсүшүн көрөбүз;
- окууга позитивдүү мотивация, мектепке карата позитивдүү мамиле, мектепти жактырбаган жана окууну каалабаган окуучунун таанып билүү кызыкчылыгын сактоо ийгиликтүү деп атоого болбойт.
- коомдук адаптация – ал мектепте, теңтуштары менен мугалимдердин арасында өзүн жакшы сезет
- окуучу менен мугалимдин ийгиликтүү позитивдүү мамилеси жөнүндө сөз болушу мүмкүн эмес – эгерде окуучу мугалимди жакшы көрбөсө же корксо, мугалимдин берген билимин түшүнбөсө жана кабыл албаса;
- классташтары менен позитивдүү мамиле;
- физикалык жана психикалык жакшы ден соолук;
- адекваттуу – позитивдүү өзүн-өзү баалоо, бала өзүн ийгиликтүү сезиши керек;
- бакубатчылык, үй-бүлөдө жана мектепте коопсуздук – тынчсызданшан, чымырканган мыкты окуучу ийгиликтүү окуучу деп атоого болбойт.

№13 жалпы билим берүү орто мектебинин мугалиминин модели

№13 жалпы билим берүү орто мектебинде «мугалим» деген түшүнүк төмөнкү өзгөчөлүктөрдү камтыйт:

- жеке сулуулукка ээ (башкаларга кылдат жана чын жүрөктөн мамиле кылуу);
- сабакта жана сабактан сырткары кызыктуу маалыматарды колдонот;
- өзүнүн баштапкы көз карашын, предметти түшүнүсүн көрсөтөт;
- кандайдыр бир демилгени колдоого умтулуу, биргелешкен чыгармачылык сабак учурунда аткарылган иштер;
- окуунун ар кандай баскычтарында бардык окуучулар үчүн бирдей талаптарды коет;
- тамашакөй жана тамашага жакын;
- окуучунун ар бир ийгилигин байкап колдойт;
- башкаларга карата сылыктыкты, тууралыкты көрсөтөт;
- сабырдуу жана толеранттуу;
- башка бирөөнүн пикирин урматтоону билет;
- башка адамды түшүнүүгө жана сезүүгө жөндөмдүү;
- каталарын мойнуна алат;
- гумандуу түрдө тартипти сактайт;
- өзүнүн предметин билет жана аны жеткиликтүү кылууну билет;
- окуучулардын билимине объективдүү баа берет.

6. Программа долборунун мазмуну

Мектепти өнүктүрүү программасы №13 мектебинин бүтүрүүчүлөрүнүн сабактан тышкары жана мектептен тышкаркы жашоосунда өзүнүн ийгиликтүү инсандык сапатын калыптандыруу кырдаалын мектептин ичинде гана эмес, окуу процессинин бардык катышуучулары түзгөндө гана мүмкүн болот. Белгилүү болгондой, ийгилик мотивациясынын өнүгүшүнө чоң кишилердин, мугалимдердин, ошондой эле ата-энелердин жеке үлгүсү жана ролу таасир этет. Ошол эле учурда чоңдордун ийгиликке болгон мотивациясын калыптандырууга багытталышы алардын жеке мотивациясы менен байланышкан. Чоң кишинин ийгилигине багыттоо баланын мотивациясына оң таасирин тийгизет, алар үчүн чоң кишинин жүрүм-турум моделдери кандайдыр бир деңгээлди стандарт, үлгү катары кызмат кылат. Андыктан өнүктүрүү программасынын иш-чаралары окуучуларга, мугалимдерге жана ата-энелерге багытталган.

Максаттары:

1. Билим берүү процессиндеги катышуучуларды социалдык практикага киргизүү жана тармактык эффекттерге жетүү үчүн уникалдуу билим берүү ресурстарын топтоо жана аларды колдонуу. Окуучулардын ички мазмунун өнүктүрүү үчүн тышкы факторлорду колдонуу.
2. Сабактын, класстан тышкары жана мектептен тышкаркы ар кандай социалдык-маданий мейкиндиктердин предметтик билим берүү жолдорун эффективдүү долбоорлоо технологиясын иштеп чыгуу.

Милдеттер:

1. Билим берүүнүн заманбап механизмдерин жана технологияларын өнүктүрүү үчүн шарттарды түзүү. Тармактын катышуучуларынын, ичиндеги лидерлердин, мугалимдердин, окуучулардын биргелешкен жамааттык бөлүштүрүлгөн ишинин негизинде окуу процессин уюштуруунун мазмунун, формаларын жана

каражаттарын жаңыртуу. Билим берүү мекемесинин билим берүү мейкиндигин сабактын жана класстан тышкаркы иштердин интеграциясы үчүн ресурсту актуалдаштыруучу ачык иш-чараларга айландыруу.

2. Илимий, билим берүүчү жана чыгармачыл чөйрөнү өнүктүрүү үчүн шарттарды түзүү. Окуу, өз ара окутуу, биргелешип изилдөө, тажрыйба алмашуу, долбоорлоо, окуу ыкмаларын жана технологияларын иштеп чыгуу, тарбиялоо, ресурсту колдонуу менен билим берүү системасында жаңы башкаруу механизмдери үчүн уюштурулган ар кандай типтеги мекемелердин өз ара аракеттенүүсү үчүн билим берүү тармагын түзүү тармактык өз ара аракеттенүүнүн бардык объектилеринин потенциалы.
3. Сапаттуу жалпы жана кошумча билимдин жеткиликтүүлүгүн жогорулатуу анын ичинде ден соолугунун мүмкүнчүлүгү чектелген балдар үчүн.
4. Көз карандасыз баалоо механизмдерин колдонуу менен билим сапатын баалоо системасын өнүктүрүү. Мектептин мейкиндик-предметтик чөйрөсүнүн райондоштуруу процесстерин диагностикалоо жана колдоо инструменттерин иштеп чыгуу.
5. Билим берүү чөйрөсүнүн комплекстүү коопсуздугун камсыздоо, билим берүү ишмердүүлүгүн материалдык-техникалык жабдуу.
6. Таланттуу балдарды жана жаштарды аныктоо, колдоо жана даректүү колдоо, аларды активдүү коомдук праикага тартуу.
7. Бүтүрүүчүлөрдүн социалдык ийгиликтери үчүн шарттарды жана бекем билимдерди, көндүмдөрдү жана жөндөмдөрдү калыптандыруу; адептүүлүккө, атуулдукка, патриоттуулукка жана социалдык жоопкерчиликке тарбиялоо.

Мектептин өнүктүрүү программасынын максаттуу долбоорлору

Долбоордун аты	2019	2020
«Таланттуу балдар»		
«Менин ден-соолугум»		
«Ийгиликке карай жол»		
«Кара. Салыштыр»		
«Педагогикалык Олимп»		

№ 1 «Таланттуу балдар» долбоору

Интеллектуалдык өнүгүү жана жеке өркүндөтүү, ийгиликтүү инсанды калыптандыруунун эң маанилүү компоненттеринин бир болуп саналат. «Таланттуу балдар» долбоорунун ишке ашышы бул багыттагы иштерди так жана системалуу кылып, алдыга койгон максатка жетүүгө мүмкүндүк берет.

Долбоордун компоненттери	Негизги мазмун	Чечиле турган милдеттер
Долбоор башталгыч класстардан баштап интеллектуалдык өнүгүү максатында	Мектеп газетасы. Адабий бөлмөлөрү. Экологиялык жана тарыхый клубтар.	- окуучулардын интеллектуалдык өнүгүүсү; - изилдөө процессинде жеке жана чыгармачылык жөндөмдүүлүктөрүн

окуучулардын ишмердүүлүгүн уюштуруунун ар кандай формаларын камтыйт	Изилдөөнүн үстүндө иштөө долбоорлор. Окуучулардын чыгармачылыгы.	ишке ашыруу үчүн чыгармачылык активдүүлүктү стимулдаштыруу иш-чаралар; - жогорку өнүгүү коомдук мамилелер дүйнөсүндө багыт алууга мүмкүнчүлүк берген дүйнө таанымынын ишенимдеринин деңгээли; - инсандын руханий потенциалынын өнүгүүсүнүн ички кыймылдаткыч күчү катары катары калыптандыруу үчүн шарттарды түзүү.
---	--	---

№2 «Менин ден-соолугум» долбоору

Ден соолугуна кам көрүп, сергек жашоо образын кармаган адамды ийгиликтүү адам деп айтууга болот. Бул ойлор «Менин ден-соолугум» долбоорунун актуалдуулугун аныктайт.

Долбоордун компонентери	Негизги мазмундары	Чечиле турган милдеттер
Ден соолукту үнөмдөө тренинг	Ишке ашыруу боюнча окуучунун психофизиологиялык түшүрүү ыкмалары жана танаписте атайын сабактарды жана көнүгүүлөрдү өткөрүү, машыгуу учурунда көбүнчө жабыркаган жерлерде физикалык жетилүүнү стимулдайт (мотрикалар, таяныч-кыймыл аппараты, көрүү органдары, жүрөк –кан тамыр системасы, нерв системасы)	Окуучулардын ден соолугун чыңдоо, сактоо, алардын ден-соолугуна аяр мамилени калыптандыруу, ден соолук тармагындагы ийгиликтерди жогорулатуу.
Сергек жашоону билим берүүнүн мазмуну катары карайбыз	Валеологиялык компоненттердин жалпы предметтерин окутууга киришүү. Ден соолуктук сактоо, окуучулардын ден соолугун чыңдоо. Сергек жашоо образын калыптандыруу.	Ден соолукту сактоо, окуучулардын ден соолугун чыңдоо. Сергек жашоо образын калыптандыруу. Ден соолук тармагындагы ийгиликтер.

№3 «Ийгиликке карай жол» долбоору

Окуучулук өзүн-өзү башкаруу – бул биргелешкен жана көз карандысыз жашоо режими, андан ар бир студент өз ордун аныктап, өзүнүн мүмкүнчүлүктөрүн жана жөндөмдөрүн ишке ашыра алат. Мектепте буга чейин мектептин өзүн-өзү башкаруу органдары бар экендигине карабастан. Өнүгүү программасынын жаңы максаттарына жана милдеттерине ылайык алардын ишин кайра куруу зарыл.

Долбоордун максаты: өз мекенинин тагдыры үчүн жоопкерчилик сезимин өнүктүргөн ийгиликтүү заманбап адамды тарбиялоо.

Күтүлгөн жыйынтыктар:

- ийгиликке байланыштуу түшүнүктөрдү өздөштүрүү
- балдардын жеке мүнөзүн, өз командасын талдап, ийгиликке жетүү үчүн өз жагдайларынын түзө билүүсү
- класста лидерлердин пайда болушу
- балдардын командада мамиле түзө билүүсү, теңтуштары менен диалог жүргүзү

- класстарда өзүн –өзү башкаруу органдарынын милдетин аткаруучу
- ийгиликтүү иштеп жаткан мектеп парламенти
- окуучулардын чыгармачылык потенциалын ачуу
- дени сак жашоо образынын зарылчылыгы
- Ата-мекенинин жараны болууну каалоо

Долбордун компоненттери	Негизги мазмуну	Чечиле турган милдеттер
Сыйкырдуу үй (башталгыч класстар үчүн)	Сыйкырдуу үй – бул бир жыл бою өтүлүүчү ийгиликтүү кырдаалды түзүүчү оюн.	Түшүнүктөр менен танышуу: «ийгилик», «ийгиликтүү адам», «ийгиликтүү команда», «ийгиликтин абалы».
Ийгиликтүү адамдардын шаары (негизги мектеп үчүн)	Ийгиликтүү адамдардын шаары – бул бир жылга созулган оюн, анын алкагында ийгиликтин ситуациясы түзүлөт, өспүрүмдүн жеке потенциалы ачылат.	Заманбап ийгиликтүү адамдын образын калыптандыруу. Балдарды жеке мүнөзүн, командасы жана ар кандай социалдык жана психологиялык кырдаалдарды талдоого үйрөтү.
Министрлер кеңеши «Ийгиликке карай жол» чоң класстар үчүн	Министрлер кеңеши министрлик сыяктуу иштейт. Ар бир класс – министр жетектеген жана министрликтин ишинин мазмунун жана багытын аныктоочу өзүнүн программасы бар ийгиликтүү адамдардын министрлиги.	Ийгиликтин кырдаалынын конструктивдүү тажрыйбасын топтоого мүмкүнчүлүк берген шарттарды түзүү. Активдүү жарандык позицияны калыптандыруу. Сергек жашоого болгон каалоону калыптандыруу.

№4 «Кара. Салыштыр» долбоору

Долбордун максаты: мектептин ачык билим берүү мейкиндигинин комплекстүү моделин куруу, ал окуучунун ачык демократиялык коомдо жашоого адаптациялоо үчүн зарыл болгон, ачык ой жүгүртүүсү бар адам катары өнүгүүсүн камсыз кылат.

Долбоордун максаттары:

- Иновациялык ишмердүүлүктүн коомдук жана кесиптик экспертизасынын жол-жоболорун өркүндөтүү
- Билим берүү процессинин бардык катышуучуларынын өз ара аракеттешүү мейкиндиги катары социалдык жана билим берүү тармактарын өнүктүрүү, билим берүүнүн өнүгүшүн жана сапатын мамлекеттик башкаруу, билим берүү чөйрөсүндө чечимдерди кабыл алууга жана ишке ашырууга коомчулуктун катышуусун камчыз кылуу.
- Массалык маалымат каражаттарында билим берүүнүн учурдагы көйгөйлөрүн жана жетишкендиктерин чагылдыруу үчүн ачык билим берүү мейкиндигин уюштурууда потенциалын ишке ашыруу. Бийлик, бизнес, ата-энелер, окуучулар жана мугалимдер ортосунда ачык диалогго шарт түзүү.
- Билим берүү тармагында проблемаларды чечүүнү талкуулоо үчүн коллегиялдуу органдардын ишин уюштуруу.
- Билим берүү мекемесинин ишмердүүлүгүнүн эң маанилүү маселелерин чечүүдө ата-энелер коомчулугунун пикирин ачыкка чыгаруу.

- Башкаруу ишин уюштурууда дистанциялык формаларды колдонуу.
- Долбоорун инфраструктурасы: интернет булактары, басылмалар.

№5 «Педагогикалык Олимп» долбоору

Бул долбоордун алкагында жаңы билим берүү технологияларын колдонуу жана бул тажрыйбаны башка мектептер арасында жайылтуу боюнча бир нече педагогикалык семинарлар иштейт.

Долбордун компоненттери	Негизги мазмуну	Чечиле турган милдеттер
Педагогикалык тажрыйбаны топтоо	Алдыңкы педагогикалык технологиялардын маалымат базасын түзүү	Топтолгон инновациялык тажрыйбаны жайылтуу
«Проектик окуу» технологиясы боюнча семинар	Бул семинардын алкагында студенттердин илимий ишмердүүлүгүн өнүктүрүү үчүн технологияларды колдонууга тийиш	Проблемаларды көрүү, гипотезаларды түзүү, классификациялоо, өкүм чыгаруу, тыянак чыгаруу, түшүнүктөрдү чектөө жана жалпылоо жөндөмүн өнүктүрүү тексттери.
Француз семинары	Семинардын алкагында окутуунун салттуу эмес ыкмаларын өздөштүрүү, жаңы мамилелерди (кызматташуу), студент менен мугалимди түзүү пландаштырылууда.	Окуучулар үчүн – предметке болгон кызыгуунун жогорулашы, мурда студенттер үчүн адаттан тыш болгон демилгечи, уюштуруучунун ролуна кирүү, окуучу менен мугалимдин ортосунда диалог куруу, чыгармачылык потенциалын өнүктүрүү, изилдөө көндүмдөрүн өздөштүрүү. Мугалим үчүн өзүн профессионал катары баалоо, өркүндөтүү каалоосу, жетекчиликти өнүктүрүү.
«Китепкана күнү» технологияларды түшүнү боюнча семинар	Бул семинардын алкагында технологияларды колдонуу аркылуу окуучуларды үйрөтүүгө үйрөнү.	Чеберчиликти өнүктүрүү, өзүн-өзү тарбиялоо, баштапкы көндүмдөргө негизделген окуучулар, анын көз карандысыздык даражасы, жоопкерчиликке даярдануу.
«Келбет жана ой» технологиясын өздөштүрүү семинары	Бул семинардын алкагында студенттердин эмоционалдык сырын өнүктүрүү үчүн технологияларды колдонуу болжолдонууда	Оозеки жана жазуу жүзүндөгү сүйлөөнү, эмоционалдык чөйрөнү, ассоциативдүү ой жүгүртүүнү, толеранттуулукту жеке кабылдоону өнүктүрүү.
«Окуу жана жазуу аркылуу сынчыл ой жүгүртүүнү өнүктүрүү» технологиясын өздөштүрүү боюнча семинар	Семинардын алкагында окуучулардын текст менен иштөө, маалыматты алуу жана иштетүү жөндөмүн өнүктүрүү болжолдонууда	Изилдөө көндүмдөрүн өнүктүрүү (суроолорду берүү, гипотезаларды түзүү). Жазуу түрүндөгү сүйлөөнү ар кандай баарлашуу тапшырмалары үчүн колдонуу, өз пикириңизди талашыңыз.

7. Программаны ресурстук жактан камсыз кылуу

Кадрлар:

- мугалимдердин штаты жөнүндө компьютердик маалымат базасын түзү,
- мугалимдердин квалификациясын үзгүлтүксүз жогорулатуу
- администрация ишти координациялайт, чыгармачыл баштапкы топтордун өз алдынча уюштурулушун колдоо, ишке ашыруунун жүрүшүн оңдоо
- түзүү методун жакшы билген кесипкөй педагогикалык кызматкерлер педагогикалык өз ара аракеттенүү, окуучулардын өз алдынча, долбоорлук ишмердүүлүгүн колдоо.
- Класс жетекчилер жамааты, психологиялык жана педагогикалык кызмат, инновациялык билим берүү ишмердүүлүгүн коштоп жүрөт.

Илимий методикалык:

- мугалимдердин алдыңкы педагогикалык тажрыйбасы боюнча компьютердик маалымат базасын түзүү
- окуу процессин программалык жана методикалык камсыздоо
- мектептин башкаруу системасын автоматташтыруу
- аймактардагы долбоорлордун программасын ишке ашыруу
- иш тажрыйбасын үзгүлтүксүз жалпылоо

Материалдык:

- мектеп боюнча Wi-Fi орнотуу
 - мультимедиялык проекторду алуу
 - интерактивдүү доска алуу
- физика, химия, биология, география сабактары боюнча практикалык жана лабораториялык иштерди жүргүзүү үчүн кабинеттерди камсыздоо
- жогорку сапаттагы интернетке кошулган компьютерлер менен жабдылган окуу жана административдик бөлмөлөр
 - китепкана жана медиа китепкана, мектептин маалымат ресурстарына эркин кирүү үчүн, мугалимдер жана окуучулар үчүн интернет, жабдылган жыйындар залы
 - психологиялык, педагогикалык, социалдык-психологиялык колдоо, керектүү жабдуулар менен жабдылган жана интернет менен камсыздалган
 - керектүү ресурстар менен камсыздалган логопедия кабинети

8. Программаны ишке ашырууну башкаруу

№13 жалпы билим берүү орто мектебинин өнүктүрүү программасына жалпы жетекчиликти мектеп директору Эрматов Алмаз Кудайбердиевич жүргүзөт. Директордун негизги функциясы – окуу процессинин бардык катышуучуларынын аракеттерин координациялоо.

Мектептерди директордун орун басарлары башкарат, алар долбоордун менеджерлердин ишин координациялайт. Долбоорду башкаруу мектеп методикалык бирикмелеринин төрагалары, же директордун жана анын орун басарларынын каалоосу боюнча айрым мугалимдерге тапшырылышы мүмкүн.

9. Программаны коомдук колдоо көрсөтүү боюнча иш-чаралар

Программаны ишке ашыруу үчүн коомдук колдоо төмөнкү формаларды жана мазмундарды эске алуу менен ишке ашырылышы мүмкүн:

Ата-энелерге мектептин максаттары, милдеттери, өнүгүү келечеги, программанын ичиндеги негизги иш-чаралар, негизги жетишкендиктери, билим берүүнүн мазмунундагы мүмкүн болгон өзгөрүүлөр, мектепти башкаруудагы өзгөрүүлөр жөнүндө маалымат берүү төмөнкү формалар аркылуу аткарылат:

- маалымат стенди
- чакан жарнак китепчелери

- жалпы жана жеке консультациялар
- ата-энелер үчүн маалымат картасы

Мектептин өнүгүү максаттары, милдеттери, перспективалары жөнүндө жалпы коомчулукка маалымат берүү аркылуу ишке ашырылышы мүмкүн:

- жергиликтүү гезиттер
- жеке жолугушуулар
- конференциялар, семиналдар жана башкалар

10. Программаны ишке ашыруусун контролдоо

Өнүгүү программасын ишке ашыруунун ийгилиги көбүнчө көзөмөлдүн сапатына көз каранды. Чектөөлөрдү жана ийгиликсиздиктерди аныктоо үчүн квартал сайын мониторинг жүргүзүү пландаштырылууда, ошондой эле ал аяктагандан кийин ар бир долбоордун аткарылышына баа берүү пландаштырылган. Чогулуштарды, педагогикалык кеңештерди, методикалык бирикмелердин жыйындарында, мониторинг маалыматтарын тактоо үчүн рефлексия жүргүзүлөт.

11. Программаны ишке ашыруу графиги

Долбоордун аты	2019-2020	2020-2021
«Таланттуу балдар»		
«Менин ден-соолугум»		
«Ийгиликке карай жол»		
«Кара. Салыштыр»		
«Педагогикалык Олимп»		